

विपद् प्रतिवेदन

आ.ब. २०७९/८० मा जिल्ला भित्र स्थानीय तह एवम् जिल्लास्तरमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी भए/गरेका प्रमुख नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्था एवं विपद्का घटना, विपद् प्रतिकार्य र पूनर्लाभ लगायत सम्पूर्ण क्रियाकलापहरू समावेश गरी यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

१. विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी पहलहरू (Disaster Risk Reduction and Management Initiatives):

क. पूर्वतयारी:

- नीतिगत व्यवस्था (नीति/रणनीति/ऐन/नियम/निर्देशिका/कार्यविधि/मापदण्ड): **कार्यविधि**
- तर्जुमा भएका (नाम र उद्देश्य):

सि.नं.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत दस्तावेज	कै.
१.	१. जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७९ २. मनसून पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८० ३. शीतलहर आकस्मिक योजना, २०७९ ४. जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र बर्दियाको कार्यविधि, २०७६	

सि.नं.	स्थानीय तह तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत दस्तावेज		कै.
	स्थानीय तहको नाम	स्वीकृत दस्तावेज	
१.	बाँसगढी न.पा.	१. विपद् व्यवस्थापन कोष तथा श्रोत परिचालन कार्यविधि २०७५ २. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७	
२.	बारबर्दिया न.पा.	१. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५ २. वातावरण तथा प्राकृतिक श्रोत संरक्षण ऐन २०७५ ३. विपद् व्यवस्थापन कोष तथा श्रोत परिचालन कार्यविधि २०७५	
३.	गुलरिया न.पा.	१. विपद् व्यवस्थापन ऐन २०७७ २. विपद् व्यवस्थापन कार्यविधि २०७६ ३. स्थानीय आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र संचालन विधि २०७६ ४. राहत वितरण सम्बन्धी कार्यविधि २०७६ ५. गोदामघर संचालन कार्यविधि २०७६ ६. पिसिआर प्रयोगशाला संचालन कार्यविधि २०७७	
४.	मधुवन न.पा.	१. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन २०७७	
५.	ठाकुरबाबा न.पा.	१. विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन र श्रोत परिचालन कार्यविधि २०७५ २. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५ ३. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७५	
६.	राजापुर न.पा.	१. विपद् व्यवस्थापन कार्यविधि २०७६ २. विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि २०७६	

सि.नं.	स्थानीय तह तथा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत दस्तावेज		कै.
	स्थानीय तहको नाम	स्वीकृत दस्तावेज	
७.	बढैयाताल गा.पा.	३. विपद व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि २०७५ ४. आकस्मिक कोष ऐन २०७४ ५. विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५	
८.	गेरुवा गा.पा.	१. विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७६ २. वातावरण तथा प्राकृतिक श्रोत संरक्षण ऐन २०७६ ३. असंगठित क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिक बर्ग तथा असहायहरूलाई उपलब्ध गराइने राहत सम्बन्धी मापदण्ड २०७६ ४. कोरोना भाइरसको संक्रमणको रोकथाम नियन्त्रणमा संलग्न जनशक्तिको जोखिम भत्ता व्यवस्थापन कार्यविधि २०७७	

- तजुमाको चरणमा रहेका (नाम र उद्देश्य):
 - जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८०
- क्षेत्रगत रुपमा पहिचान गरिएका (नाम र उद्देश्य)
 - मनसून पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८०
- संस्थागत प्रवन्ध
 - ✓ हाल कार्यान्वयनमा रहेको: जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बर्दिया
जिल्ला आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र, बर्दिया (DEOC)
स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति, बर्दिया
स्थानीय आकस्मिक कार्य संचालन केन्द्र (LEOC)
 - ✓ स्थापना गर्न अझै बाँकी रहेको: सबै स्थानीय तहमा स्थापना भइसकेका।
- अ. क्षेत्रगत योजना (आकस्मिक योजना/कार्ययोजना/कार्यान्वयन कार्यविधिगत मापदण्ड): कार्यविधि
 - विद्यमान (नाम र उद्देश्य): शीतलहर आकस्मिक योजना, २०७९
मनसून पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७९
आगलागी आकस्मिक योजना, २०८०
वन डढेलो आकस्मिक योजना, २०८०
स्थानीय विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९
स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्पादनशील योजना, २०७८
पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वकार्य कार्यढाँचा
बाढी आकस्मिक योजना २०७९
- मुख्य उद्देश्य भनेको विपद् व्यवस्थापन गर्नु।
- परिक्षण गरिएको वा नगरिएको (ड्रिल (Drill)/नक्कली (Simulations))
 - आगलागी र बाढीजन्य विपद्बाट हुने क्षति न्यूनीकरणका लागि आगलागीको १ र बाढीजन्य विपद्को २ एवम् समुदायमा आधारित घटना अभ्यास १ गरी जम्मा ३ वटा यस आ.ब.मा कृत्रिम घटना अभ्यास भएको।

आ. न्यूनीकरण तथा रोकथाम:

- क्रियाकलापहरू (नाम र उद्देश्य): बाढीजन्य विपद्
- चालु कार्यक्रमहरू (नाम, उद्देश्य र विशेष क्षेत्र): आगलागी नियन्त्रण
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा यसले कसरी सहयोग गर्दछ? आ-आफ्नो जिम्मेवारी एवम् प्रक्रियाको बारेमा जानकारी भए कार्यन्वयनमा सहज बनाउछ ।

इ. अन्य सहयोगी गतिविधिहरू (backups activities):

- जोखिमको आंकलन (प्रतिवेदन)
 - ✓ सम्पादन भई सकेका
 - ✓ सम्पादन हुन नसकेका
 - ✓ प्रक्रियामा रहेका
- संरचनागत व्यवस्था
 - ✓ संगठनात्मक व्यवस्था
 - ✓ सम्पर्क अधिकारीको पहिचान भए वा नभएको
- क्षमता विकाससम्बन्धी क्रियाकलापहरू

तालिम कार्यक्रम	अवधि	सहभागीको संख्या	रोष्टरको तयारी	कैफियत
जिल्ला स्तरिय पुर्वानुमानमा आधारित पूर्वकार्य एवं विपद् उत्तरदायी सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अभिमुखीकरण (भर्चुअल)	१	६६	छ	
पालिका स्तरिय पुर्वानुमानमा आधारित पूर्वकार्य एवं विपद् उत्तरदायी सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अभिमुखीकरण (भर्चुअल)	३	१४६	छ	
कर्मचारीहरूलाई FbA तालिम काठमाडौं	१	६	छ	
पालिका स्तरिय FbA तालिम	३	१७६	छ	
पालिकाहरूमा जेष्ठ नागरिक अपाङ्गता तथा एकल महिला सर्वेक्षण	३	१२	छ	
च्यामपियन तथा कर्मचारीलाई विपद् प्रभावित घरधुरी सर्वेक्षण अभिमुखीकरण	३	२१	छ	
च्यामपियन तथा कर्मचारीलाई विपद् प्रभावित घरधुरी सर्वेक्षण परिचालन ५२ जना	३	५२	छ	
जोखिम विश्लेषण कार्यशाला (भर्चुअल)	१	२९	छ	
कर्मचारी, च्यामपियन तथा स्वयंसेवकहरूलाई SRSP तालिम	३	३५	छ	
पालिका स्तरिय SRSP कार्यशाला गोष्ठी	३	१८०	छ	
च्यामपियन तथा कर्मचारीलाई विपद् प्रभावित घरधुरी सर्वेक्षण परिचालन अपडेट बैठक	३	७५	छ	
जिल्ला तथा पालिका स्तरिय पुर्वकार्य Early Action / SOP कार्यशाला	१	१०३	छ	

तालिम कार्यक्रम	अवधि	सहभागीको संख्या	रोष्ट्रको तयारी	कैफियत
कर्मचारीहरुलाई Contingency planning तालिम चिसाापानी	१	३३	छ	
पालिका स्तरिय OSM data collection अभिमुखिकरण	३	५०	छ	
च्याम्पियन, कर्मचारी तथा स्वयंसेवकहरुलाई Baseline सर्वेक्षण अभिमुखीकरण	३	१८	छ	
पालिका स्तरिय SRSP Report sharing कार्यशाला	३	९८	छ	
Early Action सप्लायर्स छनौट तथा सम्झौता	३	११	छ	
जिल्ला तथा पालिका स्तरिय Early Action flex print तथा वितरण	३	४	छ	
१ दिने पालिका स्तरिय Early Action अभिमुखीकरण	३	२५	छ	
पालिका स्तरिय Finance Mechanism मा सर्वेक्षण	३	३७	छ	
पालिका स्तरिय SRSP Report Sharing कार्यशाला तेस्रो पटक	३	७३	छ	
ECHO भ्रमण (DAO, DEOC, NRCS DC, NRSC SC, Local level)	१	३५	छ	
बाढी पुर्वकार्य कृत्रिम घटना अभ्यास बारबर्दिया नगरपालिका	१	२०४	छ	
कर्मचारीहरुलाई OSM training	१	५०	छ	
बाढी प्रतिकार्यमा कर्मचारी परिचालन २०७८ कार्तिक २ गतेको बाढीमा	३		छ	
PMEP interviews को लागि 10 champions परिचालन	३	१३	छ	
पालिका स्तरिय पुर्वकार्य अपडेट बैठक	३	१५५	छ	
जिल्ला स्तरिय अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको लागी क्षमता अभिवृद्धि DPOs तालिम	१	४१	छ	
कर्मचारी, च्याम्पियन तथा स्वयंसेवकहरुलाई Photography / GESI तालिम	१	३१	छ	
शितलहर सम्बन्धी रेडियो जिङ्गल प्रशारण	३	११३४११	छ	
स्वयंसेवकहरुलाई Additional Exposure data collection अभिमुखिकरण	३	५८	छ	
भिसिए कार्यक्रम गुलरिया र ठाकुरबाबा	२१	१११३	छ	
स्थानिय विपद उत्थानशिल योजना निर्माण कार्यशाला गुलरिया र ठाकुरबाबा	२	१०४	छ	
सामुदायिक सहभागिता कार्यक्रम	१२	३५२	छ	

तालिम कार्यक्रम	अवधि	सहभागीको संख्या	रोष्टरको तयारी	कैफियत
SOP इन्डोर्समेन्ट	३	६१	छ	
बाढी प्रभावित लाई सुकखा खाना वितरण	३	३५४	छ	
River Basin GPS स्थान सर्भे	३	३४	छ	

- पूर्वतयारी (साधन स्रोतको आंकलन, मौज्दातको व्यवस्था, रोष्टरको तयारी आदि): विपद्मा प्रयोग हुने सामग्रीहरूको विवरण अद्यावधिक गरिएको ।
- विपद् जोखिम व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था: जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्लास्थित ८ वटै स्थानीय तहमा विपद् कोष रहेको ।

ख. प्रतिकार्य:

अ. प्रतिकार्य:

मिति	विपद्का घटना	लाभग्राहीको संख्या	स्थान	स्रोत साधनको प्रयोग		कोष(स्रोत) व्यवस्थापन		कैफियत
				मानव संसाधन*	बन्दोबस्ती*	सरकारी	सहयोगी निकाय**	
२०७९.१०.२ १२८	हावाहुरी	५४०	८ वटै स्थानीय तह	स्थानीय तह, सुरक्षाकर्मी र स्थानीय बासी	सवारी साधन	९३६६३ ००/-	प्रदेश सरकार	
२०७९ भाद्र	बाढी	२००००	राजापुर र गेरुवा	स्थानीय तह, सुरक्षाकर्मी र स्थानीय बासी	डुङ्गा, रबरबोट एवम् स्थानीय बासीका सवारी साधन	१००० ०००/-	स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस एवम् विभिन्न गैरसरकारी संस्था	
२०८० जेष्ठ	आगलागी	१०	मधुवन १	सुरक्षाकर्मी, स्थानीय बासी	दमकल एवम् आगलागी नियन्त्रण सामग्री	रु.४०७ ०००/-	नेपाल सरकार र प्रदेश सरकार	

आ. राहत: आ.व. २०७९/८० मा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोष र लुम्बिनी प्रदेश आन्तरिक मामिला, कानून तथा सहकारी मन्त्रालयबाट प्राप्त भएको राहत रकमबाट:

सि.नं.	स्थानीय तह	विपद्को किसिम	प्रभावित	वितरित राहत रकम रु.
१.	गुलरिया नपा	हावाहुरी	३११	५२७१०००.००
२.	गुलरिया नपा	आगलागी	७	५२०००.००
३.	गेरुवा गापा	आगलागी	४	६००००.००
४.	गेरुवा गापा	हावाहुरी	२१	४१००००.००
५.	ठाकुरबाबा नपा	हावाहुरी	४०	७२९०५०.००
६.	ठाकुरबाबा नपा	रुख ढली	१	१५०००.००
७.	बढैयाताल गापा	आगलागी	३	४२०००.००
८.	बढैयाताल गापा	बाढी/बर्षा	२	१३०००.००
९.	बारबर्दिया नपा	रुख ढली	१	१४०००.००
१०.	बारबर्दिया नपा	हावाहुरी	२४	४६५०००.००
११.	बारबर्दिया नपा	आगलागी	२	१७०००.००
१२.	बाँसगढी नपा	हावाहुरी	१०	२०००००.००
१३.	बाँसगढी नपा	आगलागी	२	२५०००.००
१४.	मधुवन नपा	आगलागी	१२	१९००००.००
१५.	मधुवन नपा	हावाहुरी	१३५	२२९९२५०.००
१६.	राजापुर नपा	आगलागी	६	५४५००.००
जम्मा			५८१	९८५६८००.००

* अस्थायी आश्रयस्थलहरू: सामुदायिक भवन एवम् सुरक्षित आश्रयस्थल भनी तोकिएका स्थानहरू ।

इ. प्रतिकार्य संयन्त्र:

• विद्यमान क्षेत्रगत कमाण्ड संयन्त्र

- ✓ प्रतिकार्यमा समन्वय (को बाट हुने): प्रमुख जिल्ला अधिकारी
- ✓ संस्थागत व्यवस्था (के बाट हुने) : विपद् व्यवस्थापन समिति

- ✓ समन्वय संयन्त्र (कसरी हुने) जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी जिल्लाका सुरक्षा निकाय, विषयगत क्षेत्रका कार्यालयहरु एवं अन्य साझेदार निकायहरूसँग समन्वय हुने

ई. प्रतिकार्यको आवश्यकता:

- ✓ योजना Vs. स्रोतको उपलब्धता
- ✓ विद्यमान कानुनी व्यवस्थाहरूमा पहिचान गरिएका अन्य आवश्यकताहरू
- ✓ क्षेत्रगत रूपमा पहिचान गरिएका
- ✓ संस्थागतीकरण/संस्थागत प्रवन्ध

ग. पुर्नलाभ:

अ. पुर्नलाभका क्रियाकलापहरू:

आ.पुर्नलाभसम्बन्धी गरिएका पूर्व पहलहरू:

- ✓ व्यवसायिक निरन्तरता
- ✓ जीवनयापन सम्बन्धी
- ✓ सामान्य अवस्थामा फर्किनु

इ. अझ राम्रो र बलियो निर्माण सम्बन्धी अवधारणाको कार्यान्वयन:

- ✓ कार्यान्वयन मानक (तरिका र पद्धति)
- ✓ लगानी Vs. नतिजा (लगानी गरिएको स्रोतसाधन Vs. गुणस्तरको सुनिश्चितता)
- ✓ असल अभ्याससम्बन्धी उदाहरण

२. क्षति एवं नोक्सानीको आकलन:

अ. क्षति एवं नोक्सानीको विवरण:

क्र.सं.	विपदको किसिम	घटना संख्या	मानवीय			चौपाया		अनुमानित क्षति रकम रु.
			मृत्यू	घाइते	वेपत्ता	मृत्यू	घाइते	
१.	पानीमा डुबी	७१४	२९	४	२	१	०	०
२.	करेन्ट	१५	१२	२	०	१	०	२००००.००
३.	सवारी दुर्घटना	९	९	१	०	०	०	०
४.	बन्यजन्तु आक्रमण	६९	३	१९	०	२७	२	११६५५००.००
५.	अन्य	२	२	०	०	०	०	०
६.	मौरीको टोकाई	१	१	०	०	०	०	०

क्र.सं.	विपद्को किसिम	घटना संख्या	मानवीय			चौपाया		अनुमानित क्षति रकम रु.
			मृत्यू	घाइते	वेपत्ता	मृत्यू	घाइते	
७.	रुखबाट खसी	४	१	०	०	१	०	४६००००.००
८.	सर्पदंश	३	१	२	०	०	०	०
९.	आगलागी	४४	०	३	०	१४	१४	२१४२७८००.००
१०.	चट्याङ्ग	३	०	१	०	०	०	२९००००.००
११.	हावाहुरी	९	०	२	०	०	०	६९०९००.००
१२.	बाढी/बर्षा	९	०	०	०	०	०	३१३०००.००
१३.	गोठ भत्की	१	०	०	०	२	०	३००००.००
जम्मा		८८३	५८	३४	२	४६	१६	२४३९७२००.००

३. समावेशीकरण (ज्वलन्त सवालहरू):

अ. लैङ्गिकताका सवालहरू एवं विशेष सहायता आवश्यक मानिस/वर्ग:

- यस सम्बन्धमा भएका प्रावधानहरू र त्यसको कार्यान्वयनको अवस्था
 - ✓ लैङ्गिकतामैत्री संरचना/सेवा सुविधाहरूको उपलब्धता
 - ✓ बालबालिका र जेष्ठ नागरिकहरूको आवश्यकता
 - ✓ गर्भवती र स्तनपान गराइरहेका महिलाहरूको आवश्यकता

आ. अन्य विशेष आवश्यकताहरू:

- सुरक्षा र संरक्षण (प्रावधानहरू+ कार्यान्वयन मानकहरू)
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिप्रतिको विशेष ध्यान दिने
- स्वास्थ्य र चिकित्सा सम्बन्धी आवश्यकताहरू
- लैङ्गिकतामा आधारित हिंसाको रोकथाम

४. कोभिड- १९ प्रतिकार्य तथा व्यवस्थापन:

संस्थागत/ विशेष क्षेत्रगत प्रतिकार्य क्रियाकलापहरू: स्वास्थ्य सुरक्षाका मापदण्डहरूको पालना ।

अ. पूर्वतयारी सम्बन्धी क्रियाकलापहरू:

- रोकथाम
- नियन्त्रण
- सम्पर्क ट्रेसिङ

- जनस्वास्थ्य सम्बन्धी अभियानहरू
- खोप लगाउने कार्यलाई तिब्रता दिइएको ।

आ. पूनर्लाभ सम्बन्धी योजना:

- जनस्वास्थ्य र मनोसामाजिक परामर्श
- असर/प्रभाव न्यूनीकरण सम्बन्धी
- जीविकोपार्जन सम्बन्धी
- मनसूनजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान कार्यविधि, २०७७ र आगलागीजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान कार्यविधि, २०७८ कार्यान्वयनका लागि राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणमा सम्पर्क व्यक्ति तोकि युजर नेम र पासवर्ड माग गरिएको ।

प्रतिवेदक

लोक प्रसाद ढकाल
प्रशासकीय अधिकृत एवम्
विपद् सम्पर्क व्यक्ति
जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बर्दिया
२०८०/०३/२७